

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 8 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROTH.

VÍCTOR HUGO.

Lo seu nom ho diu tot: lo mòn l' admira
com un astre radiant
que no per haver mort podrà mai perdre
sa llum pura y brillant.

CRÓNICA

Los escriptors extrangers que han anat á Madrid per assistir al Congrés literari y artístich, no tindrán motiu per entornarse'n tristes al seu país.

Madrid los ha rebut ab la roba de las festas. Se 'ls ha donat épats ab tanta profusió, que s'estalonavan uns als altres. Se 'ls ha dut a veure Toledo y l' Escorial. Se 'ls ha acompañat als toros y se 'ls ha fet assistir á una juerga flamenca por todo lo alto. Y sens dupte porque apreciesen tota la inmensitat d' Espanya, desde lo mès xich á lo mès gran, se 'ls ha obligat á sentir discursos de'n Fabié y de 'n Castelar.

Resumen del Congrés:

Algunas sessions á las quals los espanyols, per no perdre la costúm, sempre hi arribaven tart: varias discussions lleugeras y superficials.. Poca feyna y ben pagada.

Si volen més informes, consultin los periódichs de Madrid.

A las discussions apenas hi consagran quatre ratllas; en cambi ab la descripció de las excursions, banquetes y festas omplen columnas y més columnas. De tots los épats confiats á la pericia de L'Hardy, publican lo menu... uns menus succulents que fan venir l' ayqua á la boca. Dels brindis que s' han pronunciad al destaparse l' espumós, ne donan compte circunstanciat. La gran sala del Escorial y l' gran pati del Ajuntament ab tots los seus adornos de flors, llums y cortinatges apareixen deserits de má mestria.. Sembla talment que 'ls periodistas de Madrid s' hajan conjurat per fer fondre greix al pobre D. Francisco de Paula, privat en aquesta ocasió, de echar al aire una cana... de sas colossals patillas.

¡Quina diferencia entre 'ls literats d' avuy y 'ls del sige d' or!

Los representants del Congrés internacional s'anegan de goig y d' obsequis, aquí, en la terra de Cervantes, que segons la tradició, tingué de ficarse al llit sense sopar lo dia que acabá 'l Quijote.

¡Y dels temps del gran Cervantes han convin-gut en dirne sige d' or!

Es que 'ls escriptors de aquella època eran tot esperit, y 'ls escriptors del dia son tot materia.

En aquesta ocasió y en aquest punt concret, tal vegada estaré d' acort, y ho sento molt, ab en Mañé y Flaquer.

Lo mateix objecte del Congrés literari y artístich, no es altre que un fi estrictament material. ¿De qué 's tracta després de tot? ¿De aixampliar los coneixements humans? ¿De crear lassos de fraternitat y concordia entre 'ls pobles civilisats? ¿De difundir la llum? Tot lo contrari.

Si 'ls governs arriban á admetre bonament las conclusions del Congrés de Madrid, ab totes las trabas projectadas per assegurar la propietat intel·lectual, los productors de obras literaries y artísticas se posaran al nivell dels fabricants de gas per l' alumbrat. Productors de llum, únicament se prestarán á servirla als qui la paguin. Al que no puga satisfer la factura, se li tanca l' aixeta y 's queda á las foscas.

¡Quina diferencia entre aquesta mesquindat y 'l desprendiment dels gènis d' altre temps, que com lo sol brillan per tothom en lo cel del Art!

Bè es veritat que Cervantes, Shakespeare, Molíere, Dante y Goëthe, se contentavan ab lo explendor de la gloria, mentres que la majoria dels escriptors de avuy dia no passan per menos que per los explendors de las lliurus esterlinas, lluissos ó cinquenas, segons siga 'l sistema monetari del país en qu' escriuen, ó en que 'ls tradueixen!

¡Qué s' hi ha de fer! A tals temps tals aspiracions.

Això no vol dir que no admeti la legitimitat de la propietat intel·lectual y que no dega considerarsela al mèu entendre, com una de las més sagradas. Pero es precis no extremar aquest principi.

Cobi 'l escriptor la remuneració corresponent al seu travall honrat; pero en obsequi á las ideas generals, patrimoni comú de totes las generacions, que ha necessitat l' escriptor per la producció de las seves obras, cedeixi al públic una part de sa riquesa: que la difusió de aquesta per tot lo mon, no xoqui ab lo seu egoisme, sinó un curt període de temps, lo més curt possible, al traspasar las fronteras; y sobre tot, no pretenga, ja qu' esclavisa la forma, esclavizar las ideas que no poden subjectar-se ara ni mai á las lleys que regeixen la propietat material.

En una paraula, conciliuinse tot lo possible los drets del escriptor ab la ilustració y 'l progrès de la humanitat. Procúris enhorabona que may més cap Cervantes puga morir de fam; pero cùidis que un altre Quijote que 's produxeixi, no s' estanqui dintre d' Espanya, sinó que corri y s' admirí sense trabas ni obstacles, per tot lo mon civilisat, com s' admira 'l del manco de Lepanto, sol etern, sense postas ni núvols que l' eclipsin.

Y ara passém á un altre assumpto menos serio.

Lo palacio del bisbe sembla aquests días un aplech.

Podrán sufrir críssis més ó menos llargas y angustiosas l' industria, l' agricultura y 'l comerç; lo qu' es la industria de la llana, lo cultiu de la fe y 'l comerç espiritual no coneixen dificultats ni sufreixen interrupcions.

Se tancarán establiments tant importants com la fàbrica de 'n Batlló ó l' Espanya Industrial que, segons diuhens, està leri-leri; en canvi 'ls establiments religiosos, desde la ostentosa Catedral á la modesta ermita, funcionan sempre ab admirable regularitat.

Si se 'n volen convence, busquin una targeta, que no es difícil obtenirla, y vagin á recorre l' exposició dels regalos del bisbat de Barcelona, destinats al papa Lleó XIII, ab motiu de son jubileu, ó de sus bodas d' or, com diuhens alguns, sense reparar en l' extranya mescolansa que fan de lo sagrat ab lo profà.

Allà hi ha de tot: riquesas y primors; puntas y blondes que tentarien la codicia de qualsevol Maria Magdalena avants de convertirse y roba blanca que faria las delicias de qualsevol dona de sa casa. Los convents y 'ls colegis, en aquests últims temps, no han fet més que traballar pèl Papa, sense considerar que l' ancià successor de Sant Pere ni podrà agrahirlos, ni temps li quedará per admirarlos.

Quan més meritori no hauria sigut que tota aquella paciencia, tot aquell travall y 'ls diners que valen y representan tants objectes, s' haguessen esmersat en socorre als pobres y desvalguts.. á tants infelisos sense salut, á tants traballadors sense feyna! Aquests al menos haurian benehit la mà generosa que 'ls hagués assistit en sa miseria. Y 'ls devots que tal haguessen fet, en lloc de un acte de idolatria, haurian practicat un acte de caritat cristiana.

•L' idolatria!

Entre 'ls objectes exposats, n' hi ha un, qu' es un verdader sarcasme.

Ignoro si 'l donador será un devot de bona fé, ó bè un bromista acomodat.

Figúrinse uns rosaris enterament formats de monedes d' or, perfectament conservadas. Cada grà es una dobleta de dos duros: cada gloria una cinquena. La gloria final es una unsa de perruca. Total, 141 duros.

Imagíninse al papa Lleó XIII ab aquells rosaris entre mans invocant la protecció de la Divina Providència, á dos durets cada Ave María, á cinch duros cada Gloria Patri y besant l' unsa de perruca, que bè pot ser de Carlos III, l' expulsador dels jesuïtas, en lo moment de anar á resar la lletanía.

Desafio al home més metalisat, al bolsista més impertérrit, al banquer més absorbit pèl negoci á contemplar aquest espectacle sense que li escapi 'l riure.

•••

Una anècdota sobre 'l Papa.

Per evitar malas interpretacions dech advertirlos avants que la prench de un periódich religiós.

Al Sant Pare li agradan molt los animals. (Suposo — y això ho dich jo y no aquell periódich — que també li agradarán los pelegrins.)

Tè un galliner plé de coloms blanxs, pavos reals, faisans y lloros dels més rars, y pels jardins del Vaticà hi corren molts quadrúpedos.

Succehi una vegada que un ciervo sumament manso y tranquil, cambià de gènit de cop y volta, sense saber cóm, convertintse en una fiera, fins

al punt de que 'ls guardians ja havian pensat desfere's'n.

Lleó XIII, en això, anà à veure al animal, y 'l trobà tancat ab una cierva molt lletja.

—Vaja, digué 'l Papa, ara comprehench la causa del disgust de aquest pobre animaló. ¿No veyéu que 'l teniu al costat de una cierva tan horrible? Trayeulo d' aquí y veureu com s' aixiribeix.

L'anècdota es graciosa y proba que Lleó XIII 'l dia que 's cansés de ser papa, podria entrar facilment en la redacció de qualsevol periódich satírich.

Crech que à *La Campana de Gracia* 'l reberían à mans besadas

Ja que he citat una anècdota del Papa, aquí 'n tenen una de propia.

Trobo al mèu amich lo grabador Mariezcurrena, en una tertulia, y li pregunto:

—Ola noy ¿qué fas?

—Foto-grabats, respon en Mariezcurrena, ab tota naturalitat.

Una senyora, sulfurada:

—Davant de senyoras jo parlaría ab mís de cencia.

Al sentirla varem rompre à riure.

Després m' hi enterat de que aquella bona senyora, tan escrupulosa, sempre que va à retratar-se, demana que li tregan la *fosco-grafía*.

P. DEL O.

LO QUE DIUHEN LOS ALTRES.

Sense que sigui una petrimetra ni una dona à la moda, la senyora Angeleta es bastant eleganta y té empenyo en vestir bè.

—Lo mirall, per franch que sembli, sempre es adulador, perque las veritats que sol dirnos, quedan notablement modificadas per la influència de las apreciacions personals.

Per convences del efecte dc un traje, val molt mès lo vot d' una persona amiga y sincera que la opiniò d' un mirall. Los nostres ulls poden ofuscarse y donar dictámens equivocats sobre assumpcions propis: los ulls d' un altre, libres de tot interès ó preocupació, no s' equivocan tan facilment.

Aquestas son, pam ensà pam enllà, las reflexions que s' està fent la senyora Angeleta, plantada davant del seu armari de mirall, tot donant l' últim vistassó al traje que la modista li ha dut y qu' en aquell moment acaba de posarse.

Resolta à posar à prova las sèvas teories, agafa 'l portante, baixa la escala y, balandrejantse ab un ayre molt escayent, tira Rambla amunt.

La sòrt li es favorable: davant del *Principal* topa ja ab una senyora coneguda.

—¡Senyora Angeleta! ¿Ahont va tan dematinet?

—¡Ah! ¿es vosté, senyora Emilia? ¿Dematinet diu? Son las onze, la millor hora per anar à pendre una mica 'l sol.

—¿Y à casa sèva no hi ha novedat?

—Per ara, gracies à Déu, no senyora. ¿Y vostés també com sempre, eh?

—Si senyora, tots aixerits.

La senyora Angeleta, veyent que l' altra no li diu res del vestit nou, no sab com ferho per lograr que se 'n adoni. Tot es arreglarse 'ls plechs de la falda, estufarse 'l polissón, donars'hi cops com si se l' espolsés...

Pero l' altra, sense parar atenció en totes aquelles maniobras, continua parlantli del temps, dels progressos del seu fill, de fulano, de sutano...

Per fi la senyora Angeleta determina abordar directament la qüestió.

—Pero, filla, ¿que no 'm veu que vaig mudada?

—¿Mudada? ¿que vol dir?

—¿Que no repara? Acabo d' estrenar aquest vestit.

—¿De veras? Pues, filla, la veritat, si no m' ho diu, no m' hauria pensat may que fos nou.

—¡Y ara!

—Li parlo ab franquesa: sembla un traje de any de la picò; es completament passat de moda.

La senyora Angeleta arruifa 'l nas, se despedeix à corre-cuya de la sèva amiga y continua Rambla amunt.

***

Encara no ha donat vinticinch passos, sent que l' agafan pèl bras.

—¿Ahónt vá, ahónt vá tan seria?

—¡Hola, donya Pepeta! No l' havia vista.

—Ja m' ho figuro: avuy no deu veure à ningú.

—Per supuesto! ¡portant vestit nou!

—Sí, es veritat: ¿qué se 'm coneix?

—¡Y tal! Prou que 's veu que ara acaba de sortir de mans de la modista.

—Y bè, ¿qué me 'n diu? ¿m' està bè?

—Bè, bè, bè!... ¿Vol que li sigui franca?

—Me farà un verdader favor.

—Pues bueno: 'l traje té bon tirat, es à la moda; pero ¿sab?.. no s' ofengui, no li cau bè; perque es excesivament ample.

—Això ray: es de fácil remey.

—Si senyora; fássis sel estrenye tot ell, y li anirà divinament.

—Vaja, gracias; expressions à la familia.

—Passiho bè, senyora Angeleta.—

***

Pensant en lo que li acaban de dir y engolfada en un mar de consideracions, la nostra heroïna arriba al davant de Betlém.

—Estigui bona, Angeleta...

—¡Ah, Matilde! Dilxosos ulls que la veuen... ¿Qué diu de bo?

—Psè! Sens novedat: ¿y vosté?

—Si fa ó no fa, 'l mateix li dich.

—Aquest vestit que porta es nou, no es veritat?

—¡Oy! Ara me l' acabo de posar per primera vegada. ¿No 'm va del tot mal, eh?

—No... pero.. !

—Si, ja sé qué vol dir: ja me 'l faré arreglar; es una miqueta ample.

—¡Qué diu, santa cristiana! ¿Ample? Justament se pert per lo contrari. ¡Si es massa estret!

—¿Vol dir?

—¡Y tal! ¿que no ho veu? Tingui; la falda té poch vuelo, ls recullits li tibán y aquestas pinsas lo menos s' han de donar dos dits...

—Ja me 'l mirarè bè.

—Sí, sí; ja ho veurá... ¡Vaja, me 'n alegro de trobarla tan aixerida!

—Estigui boneta.

***

La pobra senyora comensa ja à sentirse una mica marejada ab tan diverses opinions; pero... segueix encara Rambla amunt y segueix trobant conegeudas.

La d' ara es una amiga de la infància que la visita molt sovint.

—¡Hola, Angeleta! ¿que anavas à casa potser?

—No; hi sortit per orejarme una mica. ¿Y tú? Fa días que no se 't veu.

—No 'n fassis cas: estich una mica atrafagada: hem estorat, hem canbiat los cortinatges y... ¡calla! ¡ara me 'n adono! ¡no me 'n vas poch eleganta! ¡quín vestit més mono!

—Ara l' estreno: ¿t' agrada?

—Es preciosíssim: roba, corte, adornos... ¡Me 'n faré fer un d' igual!

—Y bueno, ¿que li trobas?

—Ja t' ho dich; qu' es de lo més bonich que hi vist aquest any.

—¿No 'l trobas ample?

—No.

—¿Ni estret?

—Tampoch; t' está pintat; semblas un figurín. ¡Adeu, mona! ¡Dónam una abrassada, que vaig una mica depressa!

—Adios...

Aquest últim dictamen acaba de desorientar á la senyora Angeleta.

Desfà tot lo camí que havia fet, y tornant cap á casa sèva, desfà de passada la teoria que havia formulat davant del mirall.

—No hi ha res tan bo —diu llavors— com escoltar las opinions dels altres... y no fer cas de ningú.

A. MARCH.

JUST.

SONET.

Just me dich y es molt just que Just me digui justament porque Just se deya 'l pare, Just mon avi tambe y ha volgut ara lo meu padri que un Just com ell jo sigui

Perque ab justicia 'l nom ab lo ser lligui mon pare es just fiscal, cosa molt rara, diuhen just al padri quan té la vara, y un just advocat soch perque no 's rigui.

Al carrer de Sant Just tinch casa bona; vesteixo just, á mi tot se m' ajusta; justifica mon nom que tot just sona que m' agradi 'l refrá «justa la fusta;» y vull tant tot lo just, que busco dona que 's digui, sigui... ¡y que no vagi Justa!

NOY DE LA MARE.

LO LLIT.

¡Lo llit! ¿Quina paraula més curta, veritat? Y no obstant quanta grandesa no tancan las tres únicas lletras que la componen! Per compéndrela es precis ferse càrrec del inmens benestar que en lo llit se sent.

En lo llit naix la criatura; en lo llit se... (no 'ns emboliquém) y en lo llit mor'.

Lo llit guarda goigs y delicias, repòs y alivi.

Quan tinguin algun disgust, demáninli consol y 'ns ne dará: lo llit no falla mai. Si un mal pensament los assalta, incitantlos á cometre algun disbarat ó alguna etzegallada, tirinse sobre 'l llit, dormihi y l' endemá al despertarse sabrán á que atenirse.

En lo llit se concebeixen los grans negocis y 's meditan las empresas més colossals.

¡Y qué més dols que 'l llit quan cansats y romputs després de una marxa fatigosa ó de un traball

penós, vos tiréu sobre 'ls matalassos, saciantvos de repòs y de descans!

Mentida sembla que haventhi hagut al mon y haventhi encare tants poetas, cap d' ells s' haja recordat d' escriure 'l més interessant de tots los poemas, un poema que podría titularse: «¡Lo LLIT!»

Lo reculliment del llit eleva la humana intel·ligència á las més altas regions del pensament.

Lo llensol es lo conceller més leal y més discret: dona dictamen sempre que se li demana: si res se li pregunta, res respón, y no mostra mai lo més petit egoisme. May lo llensol ha fet pagar á ningú sos desinteressats consells:

En plé hivern, guarda lo llit pèl cos arraullit de fret, agradable calor.

Res té tants atractius com contemplar desde 'l llit cubert ab bonas mantas ó millor encara ab suau edredón una matinada de neu ó pluja ó bé un cel gris, á través dels gebrats vidres del balcó.

¿Y al istiu? ¿Qui pot descriure 'ls dolsos encants de las siestas ó 'ls lleugers ensomnis de las mitj-diadas?

¿Qué diuhen que 'l llit fá calor? ¡Mentida! Qui dorm no té calor ni fret. ¿Replican que no sempre que un se tomba sobre 'l llit pot conciliar la son? Així y tot existeixen agradables medis de defensa: pòsinse un cigarro á la boca, agafin un vano, y jo 'ls juro que la calor se 'n anirà com rata perseguida per un gat.

¿Y en las hermosas matinadas de Abril y Maig ahont trobarán las delicias que 'l llit los hi reserva? ¿Passejantse p' l Passeig de Gracia? ¿Omplintse 'l ventre d' agua, en las fonts dels voluntants de la ciutat? ¿Corrent á aspirar los perfums dels Jardins del Parch? No, de cap manera.

Totas las delicias de la naturalesa primaveral no tenen punt de comparació ab aquells suaus estiraments d' entre-somnis, ab aquell tombars'hi de l' altre costat per sentir confusament lo xarroteig de orenetas y altres aucells ó 'ls ecos llunyanos de las donas y 'ls xicots que pregonan desde 'l carrer La Campana, L' EsQUELLA y altres periódichs.

Precisament la primavera es l' época clàssica de la nyonya, y per aquesta malaltia no busquin més remey que 'l llit.

Lo llit es l' estereòscopo de las ilusions.

¿Diguinme sinó quan troban més hermosa y seductora la dona estimada, sinó quan somían ab ella?

¡Y encare parlarán de las delicias de una taula opípara! ¡Que té que veure l' àpat més escullit ab lo gust suprem que dona un vas de llet darrera del xocolate près al llit, després del qual los ulls tornan á aclucarse peresosament!

¡Gloria al llit!

Perque, senyors, desenganyar-se: lo llit es de totas las invencions humanas la més gran y de todas las ideas que ha tingut l' home la més sublim.

Seria precis buscar qui ha sigut l' inventor del llit, erigirli una estàtua en totas las plassas y colocar la s' va imatje en totas las capseleras

Després de lo qual, no faltaria sinó que 'l progrès dongués son darrer pas, inventant uns llits automàtichs ab rodas que moguts pèl vapor ó per l' electricitat trasportessin al home ahont conviugès, á fi de que aquest que naix y mor' ajegut, pogués guardar l' horisontal, durant tota sa existència.

GALIFARDEU.

LOS CANARIS DEL SR. SERRANO CASANOVA.

PÁGINA D' UNA CARTERA DE VIATJE.

Eram al istiu de l' any 1881, quant donan una volta per Alemanya, vaig deixarme caure á Franckfort del Mein. Després de visitar la Ariadna célebre, que té una casa per ella sola, y tot passejantme per aquells carrers que respiran banca, y banca opulenta, al passar per davant del nou Teatre, que es dels més ben fets d' Alemanya, vaig saber que á la part de la Ciutat que 'n diríam l' Ensanxe, si Franckfort fos Barcelona, hi havia Exposició,—no universal, puig que aquella ciutat no pica tant alt,—pero que á pesar de tot tenia certa importància. Havia comensat molt modesta, al revés de la nostra, puig que sols se tractava de reunir mostres de les millors ayguas medicinals; pero luego havia anat engrandintse, també al revés de la de casa, afegint-shi seccions de industria y arts del país, fins al punt de que lo accessori era més que lo principal. Pot endavinarse que vaig anar tot seguit á visitarla.

La secció d' ayguas medicinals estava instalada en una construcció que tenia una gran nau central, ocupada pels productes alemanys, y varis compartiments més petits, situats á manera de

tatjes quasi buits, puig las ampollas d' ayguas minerals que 'ls ocupaven eran escassas. A pochs pams del sostre s' hi havian extés tiras de vetas, encreuhades com las que posan las tendas de barbers pera recullir las moscas. A la portallada hi penjavan dues cortinas de reps, recullidas per uns cordons blaus, que anavan á morir á una tauleta japonesa situada al bell mitj del llindar. Damunt de la tauleta hi havia una peixera de vidre, ab peixos daurats y vermells, y del centre d' ella ne sortia un sortidoret qual rajoli, prim com lo d' un porró d' avaro, s' alsava un pamet y mitj. Al costat de la tauleta hi havia una cadira de reps com los cortinaljes, y damunt de la cadira un munt de tarjetas.

Aqueixa decoració per si sola ja hauria fet riure prou; pero no va deturarse en ella lo qui va idearla, sino que va posarhi lo complement que feya perdre la gravetat als alemanys més serios. Jo no sé pas ahont pogueren trobarse; pero lo cert es que 'l director va ferse ab una barriscada de tres ó quatre cents canaris de santi de guixi, de á dos quartos, d' aquells que havian fet las delícies de la infància dels nostres pares. Un cop va tenir las tals grossas de canaris, lo director degué quedar satisfet, en la seguretat de que faria 'l cop. En efecte; per tot arreu ahont podia, y fins allí ahont no podia, va penjarhi un canari.

las capellas laterals d' una iglesia, y cada una de las quals estava destinada á una dé las altres nacions expositoras.

Quan un es lluny de casa sèva no pot deixar un moment de pensarhi, y per tant, lo primer que va ocorrem fou buscar lo compartment ó capella d' Espanya. No 'm va pas costar gaire lo trovarla, per lo que vaig a explicar.

Davant d' un dels compartment, tothom s' hi deturava y reya ab estrépit. D' un tros lluny arribavan als mèus oïdos frases soltas, y si 'ls uns tot rihent exclamavan *Das ist schön!* (qué bonich!) los altres deyan més serios, *Sehr lächerlich!* (*erbärmlich!*) (Ridícul, soberanament ridicul!). Vaig acostarme á la capella, y al primer cop d' ull vaig riure com tots los altres. Al cap de pochs moments, no obstant, van pujarme tots los colors á la cara, y vaig retirarme ab lo cap baix, plé de vergonya.

La rialla va produhirme l' espectacle que va oferirse á ma vista. Al voltant de la capella hi havia pres-

De la peixera, n' exian canaris; las tiras del sostenre estavan tant plenes de canaris, com ho estan de moscas las que posan los barbers al istiu. A cada tap d' ampolla hi anava clavat lo filferro que aguantava un canari. De las voras dels prestatges penjaven canaris, etc., etc. En una paraula, los tres ó quatre cents canaris van trobar colocació en aquell petit espay, com tots los que no sabent ahont darla ne troban á la Exposició Rius y Taulet. ¿Comprenden ara 'ls mèus lectors porque reyan los alemanys, y per qué vaig riure jo també al primer cop d' ull? ¿Volén saber ara porque luego va caurem la cara de vergonya? Es molt senzill: porque luego vaig veure que aquella era la secció espanyola.

Pot suposarse que vaig tenir interés en saber qui 'ns jugava aquella mala passada. No 'm va ser difícil, puig las tarjetas de la cadira portavan son nom, y estavan allí á disposició del públic.

Vaig agafarne una y vaig llegir:

EUGENIO R. SERRANO CASANOVA.

¡¡Lo INICIADOR, EXPLOTADOR, DIRECTOR Y COBRADOR D' UNA PART DELS INGRESSOS DE LA EXPOSICIÓ UNIVERSAL DE BARCELONA!!

QUI NO VOL CALDO...

Cansat en Pep de sufrir lo mal génit de sa mare, las *joguinas* dels germans y algún bolet del seu pare, per sortir de tal infern va determinar casarse.

Pero si fugí del foc de péus va caure á las brasas: porque á més de sa muller, viu ab sogra, sis cunyadas, dos nebots, un esquirol, un lloro y un gosset d' ayguas.

ENRIQUET DEL VI.

UNA IDEA.

Soch un tonto! No prospero si pego el fuego
perque darme á llum no goso...
Quan vinga la exposició, demano un puesto... y mi esposo.

CARTAS.

De mica en mica y en progrès descendant, las cartas se troben ja en lo mateix estat que las reputacions políticas: casi totes se perdren.

¡Ay d' aquell que fia l' èxit d' un negoci á una carta!

Y sobre tot ¡ay d' aquell que li fia quartos!

Si quan en Zorrilla va escriure 'l *Tenorio*, haguès sospitat lo que havia de succehir, en lloch de posar alló de

Con oro nada hay que falle,
tal vegada hauria dit:

Con oro... no hay carta que no se pierda.

L' inventor dels correus devia ser un bon subjecte; pero de fixo que ni remotament va pensar-se las desgracias que causaria ab la sèva desventurada invenció.

Avants d' haverhi cartas y correus, un hom' no sabia lo que passava més enllà del seu nas, ni podia comunicarse més que ab los vehirs, per la finestra del cel-obert.

Pero al menos aquell estat de semi-barbarie resultava barato

Ara tenim correus y cartas que 'ns costan un dineral, y tampoch podem comunicarnos ab ningú, ni sabem res de lo que passa al nostre alrededor.

Escriuen una carta, verbi-gracia, al Clot, demandant ab urgencia un parell de gallinas á un amich seu que 's diu Manel, y al cap de tres ó quatre setmanas, tornan á rebre la carta ab un volant de l' administració de correus, declarant que á Olot no hi ha cap Manel ni cap parell de gallinas.

Envian deu duros dintre d' un sobre á un parent que tenen á Mollerusa, explicantli que n' ha de fer, y 'l seu parent reb á son degut temps lo sobre, la carta y las instruccions; tot menos los deu duros.

Més de quatre vegades una familia està esperant ab ànsia mortal l' arribada d' una carta, de la qual depén la seva honra ó la seva tranquilitat.

Passan días y días... y la carta no ve.

¡Y es clar! ¡qué diables té de venir!

Mentre la familia l' està esperant, un nen de cinch ó sis anys, fill d' algun seqüestrador postal, ja n' està fent aucells de paper y barcos ab soterrani.

Hi ha persones espaviladas que saben de viure y que, donant al temps lo qu' es del temps y als cacos lo que no mereixen, acceptan las circunstancies tal com se presentan y procuran atempestars-hi.

Un home práctich diu que ha agafat la costüm de posar en un àngul de totes las cartas que tira al correu una nota per aquest istil:

«Es inútil registrar esta carta: no contiene un solo céntimo: todo lo que lleva son expresiones.»

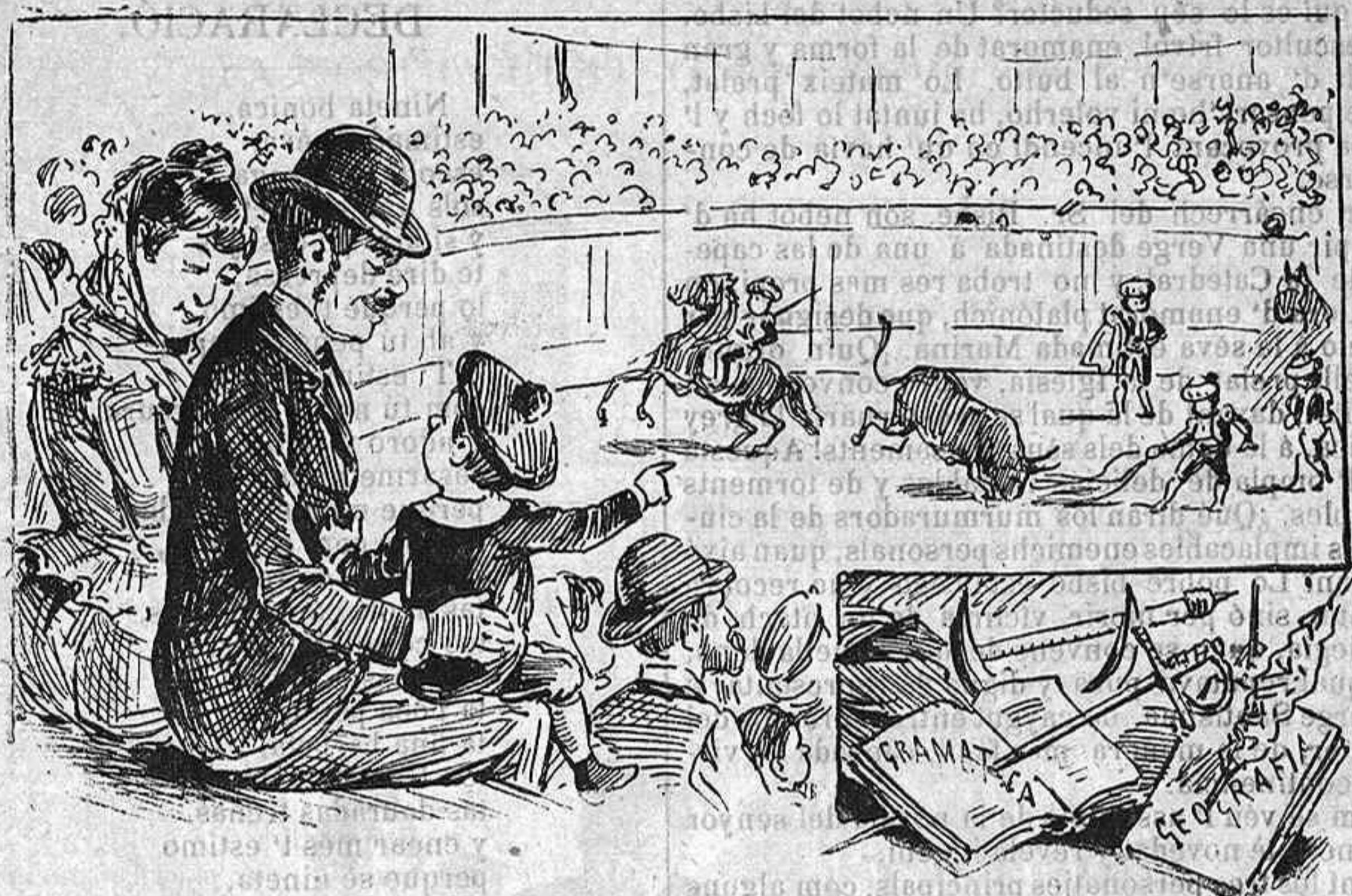
Altres han inventat uns sobres de ferro colat que s' han d' obrir á cops de destral.

N' hi ha un que està estudiant un sistema de carpetas molt ingenios: diu que contindrán un aparato que al ser obert per una mà alevosa farà explotar un petit cartutxo de dinamita.

Un deya que tal vegada lo millor seria ficar un parell de guardia-civils dintre de cada sobre.

Pero un coneget meu ha resolt la dificultat d' una manera més práctica.

—Quan acabo d' escriure una carta—diu ell—si ha d' anar lluny, la llenso y 'm faig lo càrrec de que s' ha perdut; y si ha d' anar á prop... me 'n vaig á portarla jo mateix.—MATIAS BONAFÉ.

TOROS.

CORRIDA INFANTIL.

A corrida de nanos, gran entrada.

Diumentje passat la plassa presentava l' aspecte de un gran barril de arengadas.

Ignoro quin aspecte presentaría la butxaca del Sr. Piera.

La lidia oferí alguns incidents divertits.

La quitxalla sevillana 's lluhí més ab la capa que ab las banderillas; més ab las banderillas que ab l' espasa.

Los toros recelosos, ab més ulls que un broch de ruixadora, esparramavan la vista qu' era un gust y 'ls bailets tot era fugir y escamarse. Si s' haguessen trobat aprop de sas maretas respectivas, prou se 'ls haurian agafat á las faldillas.

A falta de mamás, y per fugir del perill, á tall de gent entenimentada y ab una prudència impropia de la sèva edat se refugiavan á cada punt en los burladers, que talment semblava que juguessen á fet.

Faico, 'l primer espasa, que serà tal perque porta un vestit més nou que 'ls demés, matà ab fortuna 'l tercer toro conquistant l' orella.

Minuto 's lluhí més en lo capeig. Va fer una tanda de verónicas irreprotxables y alguns passes, al istil de 'n Guerrita.

Qui m'reix una sumanta es lo puntillero

¡Y ab quina gracia ressucitava als toros morts!

Quan vulgan mal á una persona, desitjinli que 's torni novillo y que 'l descabelli un niño sevillano.

•••

En algunes ocasions los lidiadors foren obsequiats ab puros.

Tant xichs y ja fuman.

Un mosso de plassa sigué morrejat y patejat per un banyut.

Al arribar á casa sèva, podia dir:

—Es una ganga ser mosso de plassa. Aquesta tarda per berenar m' han dat una gran raccò de cap y pota de badella.

La presidència estigué encomenada al Sr. Payerols.

Ja cal que una altra vegada procuri l' autoritat que 'l president siga una altra persona

Desenganyinse, la presidència de las corridas de criaturas, no pertoca á cap individuo del Ajuntament. Son massa grans.

¿Saben á qui corresponen?

A un diputat provincial.

Al Sr. Tort y Mariorell.

Per demá passat s' anuncia una nova corrida infantil.

Sé que 'ls niños sevillanos, que encare que xichs, son molt puntosos, estan disposats á pendre la revenja.

PEP BULLANGA.

LLIBRES.

EL SEÑOR OBISPO, per J. Zahonero —Aixís se titula l' última novel·la del autor de *La Carnaza*.

Lo protagonista del llibre es com indica 'l seu títol un prelat de la iglesia católica, un home guapetós, que gracias á la elevada protecció de un cardenal y á sas notables condicions oratorias, arriba á calzar mitra.

Pero la mitra precisament acaba per ser l' apaga-llums de la sèva intel·ligència

Perque á la fi un bisbe es un home com los d' més, y 'l bisbe Haryan, fiel á sos vots de castedat, resisteix impávit las seduccions mundanas, acalla la véu incitant de la carn... y acaba per perdre 'l senderi.

Una dona hermosa y casta mentres s' ha mantingut en l' ambient de un amor espiritual, emulant á la Beatriz del Dante y á la Laura del Petrarca, es pèl Sr. Bisbe l' estimul de sos progresos en la carrera y de sas virtuts en l' exercici de son càrrec; pero un dia la dona beata, la señora Obispa, com li diuhán en la ciutat regida per Haryan penja 'ls hábits del espiritualisme á la figura y sucumbeix. Al fi, dona.

¿Y qui es lo seu seductor? Un nebot del bisbe. Un escultor frívola, enamorat de la forma y gran amich d' anarse'n al bulto. Lo mateix prelat, sense pensar's ho ni volerho, ha juntat lo foch y l'estopa provocant l' incendi en qu' havia de consumirse.

Per encàrrec del Sr. Bisbe, son nebot ha d' escultur una Verge destinada a una de las capel·les de la Catedral, y no troba res més propi, en sa fatlera d' enamorat platònic, que designar per modelo a la sèva estimada Marina. ¡Quin orgull, per ell, prelat de la Iglesia, veure convertida en divinitat, davant de la qual se prosternaria la grey catòlica, a la dama dels seus pensaments! Aquesta idea l' ompla de delícies inefables y de torments horribles. ¿Qué dirán los murmuradors de la ciutat, sos implacables enemichs personals, quan aixó s'apigüen? Lo pobre bisbe està cego y no recobra la vista, sinó per morir, víctima de un atac de apoplegia, quan se convenia de que aquella dona, a la qual reputava pura y digna de representar a la Verge Santissima, ha cayut entre l' brassos del escultor, de la manera més fàcil, cansada de virtut y continencia.

Com se véu l' assumptu de la novel·la del senyor Zahonero té novedat y revela ingeni.

Tant los tres personatges principals, com alguns de secundaris estan pintats ab acert, presentant les degudas gradacions, segons sa respectiva importància.

No ha estat l' autor tant acertat en las descripcions. En aquest punt tot lo que li sobra de ampulositat, li falta de claretat y precisió. Los sitis que descriu apareixen un tant confosos. Tant com abundan las tacas de color, escasejan los contorns. Si el Sr. Zahonero pintés quadros, seria més colorista que dibuixant.

Si haguéssem de clasificarlo com autor de novel·las, nos abstindriam de colocarlo entre 'ls deixebles de Goncourt y Flaubert, y molt menos entre 'ls de Daudet y de Zola. Més fàcilment l' hi trobaríam certa retirada ab Balzac, no sols per la preponderacia que dona al estudi psicològich de las passions que descriu, sinó també per la especial manera de dividir los capítols. Bastarà consignar que ab set capítols no mes, ombla las 304 planas que forman lo llibre.

Una de las primeres qualitats del Sr. Zahonero es lo vigor del seu istil. Lo dia que a questa condició hi uneixi la flexibilitat y l' atenta observació del natural, ocuparà segurament un dels primers llocs entre 'ls moderns cultivadors de la novel·la castellana.

De tots modos *El Sr. Obispo* resulta una obra de mérit. Es una novel·la, que com tots los llibres escrits a conciencia, 's fa digna de ser llegida més de una vegada.

OBRAS DE A. DUMAS.—*La bola de nieve*.—*La nevasca*.—Jo crech que l' editor Sr. Tasso s' ha proposat arruinarse. No d' altra manera 's comprén que per una pesseta no més donga uns tomos tant abultats y tant esmeradament impresos com los que forman la colecció de A. Dumas, pare.

Lo famós autor de tantas obras may havia sigut editat ab tanta intel·ligència y baratura.

La traducció de la *Biblioteca Tasso*, deguda a D. Lluís Calvo es esmerada y correcta.

RATA SABIA.

DECLARACIÓ.

Nineta bonica,
estimada mèva,
esolta si 't vaga
sols una estoneta;
y si així ho desitjas
te diré depressa,
lo perquè t' estimo
y ab tú penso sempre.

T' estimo, titona,
com tú no ho pots creure;
t' adoro y voldria
casarme ab tú nena,
perque molt m' agradan
tos ulls com estrelles,
tas galtas de rosa,
tas dents com perlettes,
tos coralins llabis,
ton nasset de cera,
ta boca petita,
ta fina barbeta,
ton front, plé de rissos,
tas dauradas trenas,
y encar més t' estimo
perque sè nineta,
que si ab tú 'm casava...
¡viuria de renda!...

SIR PYSTRINCHS.

PRINCIPAL.

Paguém ans que tot un deute que teníam contret ab los nostres lectors: parlém de *Fuego de paja*.

La celebrada comèdia de Ferrari ha sigut transportada a l' escena espanyola per Javier Santero. La traducció més que literaria es escénica. 'L' púrista primorós no deixarà de trobarhi tatxas y reparos; pero l' home de teatro escoltarà ab gust la fàcil naturalitat del dialech, que 's plega admirablement al caràcter de cada personatge.

No hem de referir l' argument de una producció ja coneiguda, y que ab tot y haver agratrat molt, no ha sigut prou afortunada. Los qu' hem anat a sentirla hi hem passat un bon rato; pero 'l públic que fa plens, se mostra sòrt y retret. Acostumat a la *Gran-via*, no està per saborejar primors ni delicadesas. Las moscas de avuy estan més per l' arrop groller, que per la mel suau y perfumada.

En l' execució 's distingi de una manera notable la Sra. Tubau de Palencia. Digue 'l paper donantli molt color y 'l fèu ab notable expressió. Parlant y escoltant estigué sempre dintre de l' obra. Així es com déu representarse. Los demés actors, regulars, tant la Sra. Gambardella, com los Srs. Manini, García y Manso. Lo Sr. García, algún tant exagerat y olvidant generalment que una comèdia no es una pessa.

* * *
Los Efectos de la *Gran-via* van fer molt poch efecte.

Se compren: L' obra de 'n Liern es menjar rescalfat, y aquest generalment no agrada. Sobre que la trama es desgabellada y la tendència de la producció sumament equivoca, resulta que no té cap

LA NOSTRA GENT. (*Dibuix de Mariano Foix.*)

L'ONCLE.—Tengo el honor de presentarte al señor conde de Pins blanxs.

LA NEBODA.—¡Simpático joven!

LO CONDE.—No tanto, ni de buen trozo, como V.

TOTS (apart).—¡Es muy cierto!...

pessa de música de aquellas que han fet la fortuna de la *Gran-via*.

Posseheix, sí, mitja dotzeneta de xistes ingeniosos; pero ab aixó no n' hi ha prou per salvarse.

R. I. P.

La joguina *Los corridos*, de un tal Sr. Marsal, es aixeribida á tot serho. Si no per la novedat de la trama, 's distingeix y molt per la bona sombra del dialech, y per la pintura de un parell de tipos, que no badan la boca que no fassin riure.

Tals son, la criada en petita escala, y principalment l'inquilino tronat, que interpreta magistralment lo Sr. García. Aquí sí qu' es l' actor de sempre: un graciós que fa riure, pintant un quadro de tristesas y miserias. ¡Ab quina facilitat s'emporta al públich, renovant los aplausos y las riallas que provocava fa ja alguns anys, en lo mateix teatro!

Felicitém de tot cor al Sr. García.

Los corridos, sempre qu' ell hi traballi, farán sentirse ab gust.

Pròximament parlarém de las novedats que van realisantse com també de las que 's preparan, que, segons tinc entés, no son pocas.

LICEO.

A la porta hi ha á totes horas un grupo numérós contemplant los cartells.

A la contaduría, segons hi sentit dir, ab aixó del abono, no s' entenen de feyna.

Los ensaigs ja han comensat.

Y de dissapte en vuyt tindrém *Pescadors de perlas*, ópera nova aquí del mestre Bizet.

ROMEA.

L'autor de la *Bruixa* ha fet corre las estisoras, y l' obra ha guanyat molt.

L' argument apareix més clar que 'l dia del estreno, y 'ls efectes se destacan millor.

Apart de aixó l' interpretació surt més ajustada: ha desaparescut la por del primer dia, y naturalment tothom hi guanya, los actors representant l' obra y 'l públich aplaudintla.

CIRCO.

¡Pobre teatro!

Diumenge passat va donars'hi una funció, y dupto que hi tornin.

Hi ha teatros desgraciats, y 'l Circo es lo més infelís de tots.

Jo, amo del local, lo convertiría en una gran fàbrica de calsat.

Al menos així, aprofitaría la pega que no 'l abandona mai.

ESPAÑOL.

D.ª Flamenca, espolsada, repintada y adornada ab alusions propias de las actuals circumstancies, ha sigut celebrada y aplaudida com sempre.

La sarsueleta del Sr. Molas té aquesta bona qualitat: es un magnífich encetall, propi per capdellarhi la troca del any.

Una obra vella pero que com la majoria dels arbres, cada any muda la fulla.

En aquest teatro s' anuncia 'l proxim estreno del *Ki-ki-ri-ki*, qu' es, segons tinc entés, una traducció catalana de la mateixa gatada francesa que tant va fer riure al *Eldorado*; y se 'ns promet ademès una reproducció de la sarsuela *La hortelana del Born*, parodia de *Adriana Angot*.

TIVOLI.

Un estreno: *Medium oyente*.

Va passar.

Un cambi. En lloch de *Las provincias españolas*, los boleros del Tívoli ballan ara *Una fiesta británica*.

Dels espanyols als inglesos, no hi ha més que un pas. ¿No es veritat, Excm. Sr. Ciutadá benemerit?

NOVEDATS.

El recluta, á judicar pèl llibre no es més que una puerilitat; pero á judicar per la música es una *hombrada*. Se veu que 'l mestre Espí se las pega molt fortas.

Tant qu' en lloch de una *opereta* lleugera y graciosa ha escrit una ópera ab tots los ets y uts.

Dupto que cap companyía de sarsuela espanyola s' atreveixi á cantarla. Los italians de 'n Tomba ho han fet, sortintsen regularment. Lo públich no ha pogut menos de aplaudirlos. S' ho mereixen com á cantants y sobre tot com estrangers que donan una prova de consideració á un compositor espanyol.

La música del *Recluta*, si bè poch inspirada y falta de novedat, está traballada ab un art exquisit. Lo mestre Espí es un valent, que apoderantse de l' orquesta, 's llansa á la conquista del aplauso del públich.

Las pessas que van agradar més son las següents:

Acte primer: una romansa de tenor, un coro de xicots y la pessa final, nutrida y ruidosa.

Acte segon: una romansa de tiple, un terceto y un quinteto corejat.

Acte tercer: un magnífich preludi instrumental que descriu admirablement lo naixement del dia, un duo de tiple y barítono y un terceto corejat, basat en un temps de vals.

L' obra siguè posada ab cuidado, si bè que 'ls italians no poden olvidar may de ahont son fills. Las valencianas del coro estaven bastant bè; pero 'ls valencians, ab lo mocador de seda lligat al cap á tall de cucurutxo, lo gran bigoti, la manta virolada á la espatlla y la carrabina á las mans, mes que fills de València, semblaven montenegrins.

Per ferse carrech de la *mise en escena* 'm valdré de un símil culinari: figúrinse una paella valenciana, ab formatje de Parma.

De l' execució se 'n endugueren la palma la Rosselli y en Bianchi; La Gattini, en Poggi y en Tossi, regulars.

• •

Una noticia.

La Gattini ha penjat las mallas á la figuera.

Si es cert, com diuhem, que 's casa ab un seu admirador, li envihém la més cordial enhorabona.

No serà ella la primera cantant d' opereta italiana que haurà fet felis á un home.

Ja ho diuhem los empressaris de aquella terra:

— De las artistas que van á Espanya algunas se 'n hi quedan.

Es aquest un medi com un altre qualsevol d' estrenye 'ls lassos entre las dos penínsulas germanas.

• •

Demà comensa sas funcions en aquest teatro la companyía Tutau-Mena ab lo drama *Mal pare*

Diumenge á la nit estreno de *Cu-cu*, arreglo espanyol del aplaudit drama francés *Frou-frou*, una de las produccions més notables del repertori modern.

REVOLUCIÓ BARBERIL.

Los amos de barberías
cansats desde fa algun temps
de las varias exigencias
dels seus antichs dependents,
diu que volen despatxarlos
posant en son lloch baylets,
que cumplirán més que 'ls homes
y estarán sempre contents.

Si 's fa com se diu gno 'ls sembla
qu' es molt fàcil que vejém
alguns semblants ab adornos
com los que aquí hi ha presents?

CATALUNYA.

Lo drama *Amor de padre*, original de D. Mariano Pinedo (lo masculí de la célebre *Mariana Pineda*) es una obra essencialment castellana.

Passa en temps dels Comuners y está basada en una exageració del sentiment del honor.

Un fill que per despit amorós y per sentiment se passa al bando de Padilla y Maldonado: un pare fidel al emperador, obligat à fer justicia sobre 'l seu fill, presoner de las tropas reals; una mare que representa dignament la veu de la naturalesa: y un servidor fidel de la família, que pér evitat una monstruositat subleva la guarnició del castell, en favor dels comuners.

Lo pare, débil per consentirho, es prou fort per castigarse à si mateix, com realment ho fa suïdantse.

Aquí tenen una silueta de l' obra, que per altra part està desarrollada ab sobrietat y molt conxeixement de l' escena y escrita ab gallardia. La versificació sobre tot es molt notable.

Produccions molt inferiors à aquesta mereixen ser estrenadas per companyías de primer ordre. En *Amor de padre* hi palpita un assumpt humà, s' hi admiran situacions perfectament preparades y la música dels versos no decau un sol instant.

¡Llástima que 'l publich no haja comprés prou bè lo merit de aquesta producció, ni haja apreciat tampoch los laudables esforços de la com-

panyia que ab tant acert dirigeix l' inteligenç ac-
tor, D. Ricardo Valero!

CIRCO EQUESTRE.

En Seeth se 'n ha endut ja 'ls lleons.
Lo Sr. Alegria prepara altras novedats.
De las quals, naturalment, donarém compte, á
mida que vajan presentantse.

N. N. N.

DE BON MATÍ.

L' alba somriu,
canta lo gall.

(J. A. CLAVÉ.)

—Ahont vas Lluís?
—A doná un vol
pèl Parque.

—Sí? jo també
hi vaig; t' accompanyaré.
—Bueno, així no aniré sol.
¡Quin dia fa més hermos!
—¿Portas cigarros Lluís?
—Si, pro no 'ls porto de sis...
—¿De quant los portas?

—De dos.
—¡De dos! bueno tant se val,
déixame'n un.

—Aqui 'l tens:
crémal.

—Ja está.

—¿Pica?
—Gens.
—Donchs jo 'n cremaré un d' igual.

—Ja estém al Parque, ¿no veus?
tot són plantas, tot son flors,
cants d' auell, dolsas ramors...
—Y ulls de poll en los meus péus.
—¿Que 't burlas de mí?

—No home;
no 'm burlo de ningú jo.
—Y donchs, ¿per qué has dit aixó?
—Ho he dit sols per una broma.
—Sent així 's pot dispensar.
—Sentéms' en aquest pedris.
—¿No sabs pas que 'm passa Lluís?
—No.

—Donchs t' ho vaig á explicar.
Me trobo en uns grans apuros
que potser tú ignorarás;
donchs bè, per sortir del pas
necessito quatre duros.

Per lo tant tú que 'n tens molts
déixame 'ls hasta la nit.

—Ab mí no estarás servit.

—¡Cóm! ¿es á dir que no vols?
—Així 't portas ab mí, Lluís?
—¿que tens por que t' ensarroni?
—¿tens por que no te 'ls aboni?

Vamos no siguis així.

Déixame 'ls, te 'ls tornare.

—No home, no me 'ls tornarás.

—¿Per qué? digas.

—Ja veurás,
perque no te 'ls deixaré.

S. DEL POBLE SECH.

Las sessions del Ajuntament comensavan avants
á las quatre de la tarde en punt.

Pero succeix que de 'n mica en mica han
anat atrassantse de un quart, de mitja hora, de
una hora, y avuy comensan ja á dos quarts de sis,
lo dia que 'ls regidors se llevan més aviat.

Després de tot ha de donarse un vot de gracies
als successors dels Concellers. De las sessions
municipals soLEN sortirne grossos disgustos per
la Ciutat.

Y en materia de disgustos quan més se retardan millor.

* * *
—Y 'ls *planos* y 'ls *pressupuestos* de l' Exposició Universal, ¿quín dia s' aproban?

La qüestió va aplassantse de sessió en sessió,
y passan senmanas y mesos y 'ls tals *planos* y 'ls tals pressupostos no 's deixan veure.

Mentre tant continúan las obras ab gran activitat.

Es lo que dirá l' arcalde:

—Obras son amores y no buenas razones.

* * *
Un dialech:

—Bè, si, lo de l' Exposició vá endavant: s' hi
traballa molt: s'hi fá molt gasto... Pero ¿y las mis-
sas, d' hont sortirán?

—¿D' ahont vols que surtin? De la sacristia.

—Lo que jo no entench es cóm estant Barce-
lona poch menos que arruinada, s' emprenen
unas obras tant importants.

—Ja veurás, no t' hi encaparris, y ten en compte
una cosa Tú sabs que D. Francisco es fill de un
sastre de casullas, y las primeras nocions que 's
reben á la infància, ja no s' olvidan may més.

—¿Qué vols dir?

—Senzillament, que la botiga de casullas de la
Plaça Nova era 'l punt de reunió de capellans y
frares, y allá sortia tot. Allá 's deya per exemple,
que 'ls frares quan estaven tronats era precisamente
quan emprenen obras... ¿Comprends? Don
Francisco s' ho escoltava atentament y ara Don
Francisco ho practica al pèu de la lletra. Lo que
feyan los frares bè poden ferho 'ls progressistas.

—Bén trobat. ¡Pero ay! En tot cas que no ol-
vidi una cosa.

—¿Qué?

—Que á cada frare li arriba 'l seu 35.

Ignoro cóm s' anomena la senyora inglesa que
dilluns de aquesta setmana, passant per la Rambla d' Estudis, anava comprant tots los auells
que se li oferían á 15 y á 20 céntims, posantlos
inmediatament en llibertat.

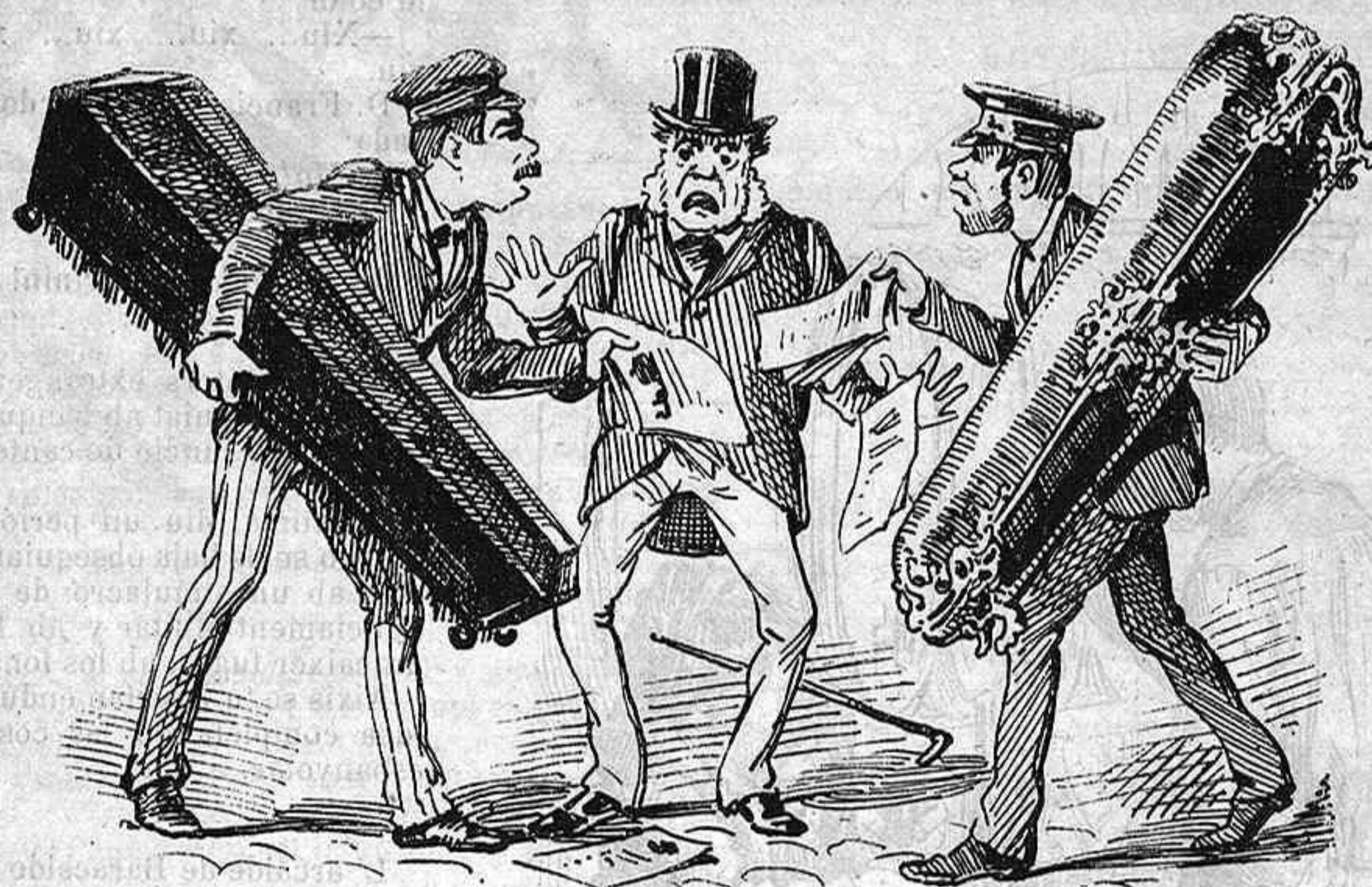
Los árboles van omplirse de volàtils, que xerri-
cavan plens d' alegria. Un reflet equivalent á un
crit de ¡Viva la llibertat! y ¡au! á campàrsela.

Escolti, si aquesta es una costum inglesa ¿qué
li costaría á la senyora Inglaterra de fer una cosa
per l' istil ab los pobres irlandeses?

La Exposició universal de Barcelona serà molt
lluhida.

Podrán retréures los expositors de á 50 pesse-

COMPETENCIA FÚNEBRE.

— Cajas del país, baratas!
— Extranjeras... Vingui ab mi!
— A trenta rals! — Donchs jo à quinze!
— Homes!... Si no 'm vull morir!

tas lo metro quadrat; pero en cambi 's traslada-rán temporalment á Barcelona alguns dels objectes més importants dels Museos nacionals: á més farém aquí una segona edició de la Exposició de Filipinas; la Real casa s' ha compromés á enviar algun *chirimbole*, y l' Arquebisbe de Tarragona varios quadros antichs.

Ja veuen si las coses marxan vent en popa.

Pero vostés dirán:

— ¿Y ab aquestas fruslerías ha de ocuparse tot l' espai dels edificis y galerias que 's construeixen?

— Si senyors, ab això y un' altra cosa. Los buits que quedin, sigan pochs, sigan molts, los omplirá D. Francisco de Paula.

— ¿Y ab qué?

— Ab la seva persona. Lo dia de la inauguració lo veurán estufar com una *omelette soufflée*.

Continuan los dos corresponials del *Diluvi* fent divertidas cabriolas

En lo número del dimars al demà, en *Niceforo* 's burla de la recepció feta per l' Ajuntament de Madril als literats extrangers y del brindis de Castelar.

En lo número del dimars á la tarda, 'l corresponial R. ensalsa 'l brindis de Castelar y elogia la recepció del Ajuntament.

Los propietaris del *Diluvi* fan com Noé.

Fican dintre del arca un corresponial de cada especie.

Diu un coneigut adagi castellà:

«No bebas agua que no veas, ni firmes carta que no leas»

Avuy dia ve molt aproposit aquest sabi proverbio.

Sobre tot no begin aygua sense examinarla

previament. Sápigam que de moltes fonts de Barcelona ne rajan sangoneras barrejadas abl'aygua.

Si no prenen precaucions avants de beure, se poden trobar á lo millor ab un xupóptero á la boca del ventrell y abur: ja han begut oli.

Es á dir: ja han begut sangonera.

Desgraciada situació la de Barcelona, ahont ni l' aygua es clara, ni l' administració municipal tampoch: ahont, en fí, hi ha sangoneras per tot, á las fonts y al saló de Cent.

Lo Sr. Rovira y Trias ha dimitit lo càrrec de arquitecto municipal.

Pero conserva cuidadosament la qualitat de socio del Cassino de la Plaça Real.

Y alguns dels seus companys de cassino estan que trinan.

De tal manera que per desfogar la rabiá que tenen al cos, pensan celebrar un àpat en honra y gloria del Arquitecto dimitent.

Si no son indiscrets los donaré 'l menú del dinar projectat

HORS D'ŒUVRE: Mantega fusionista, Llangu-nissa d' Olérdula, Olivas sense pinyols y Raves fregits.

Consommé de tarugos á la francesa.—Arrós á lo Fontrodona.

Llús ab such salsa Gassull.—Estufat á lo Cabot — Rius y Taulet *truffé*.

Arquitectos gelats.

Postres: Pinyas, castanyas y demés fruita del temps.—Ensiamada de la gran pasteleria del Carrer de Petritxol.

Com veuen, D. Francisco de Paula assistirà al banquete.

En calitat de *pavo truffé*.

VINS INSPECCIONATS.

—¿Qué beus, home, qué beus aquí? ¿No sabs que l'vi que ara fan es dolent y perjudica la naturalesa?
—Cá, noy, cal Al Libratori manucipal ja l' han enspacionat, y diu que tot es bò.

Sembla que hi ha esperansas de tirarlo á terra.
—¿Qué? ¿L monument de Colón?

—No senyors, una cosa més elevada... l' autoritat del arcalde.

Mentre los dissidents de Barcelona, que no descansan un punt, creuen haverli lligat ja un llevant á cada patilla, á Madrid, segons diuen, se traballa activament per descalsarli 'ls fonaments.

Quan cayga, ja sentirán l' estrépit.

Es més, fins hi ha qui li designa successor. Pero tractantse de un malalt qu' està tant grave com D. Francisco, lo nom del heréu se pronuncia sols en véu baixa

Jo no 'ls diré més que una cosa.

D. Francisco estava aquest dia voltat dels seus apòstols més fiels, mentres un que té motius per saber la part més fonda de la cosa, li parlava á cau d'orella.

—Xiu... xiu... xiu... xiu... xiu...

D. Francisco anava perdent lo color.

—Xiu... xiu... xiu... xiu... xiu...

D. Francisco, ab veu desmayada:

—¡Malu!

Tot l' apostolat á coro:

—Qué?

Malu-qué?... ¡Barrinint!

Als escriptors estrangers se 'ls ha obsequiat ab banquetes, toros y una funció de cante flamenco.

¡Llástima, diu un periódich, que no se 'ls haja obsequiat además ab un simulacro de pronunciament militar y ab lo de un caixer fugint ab los fondos!

Aixis se 'n haurian endut una idea completa de las costums espanyolas.

L' arcalde de Baracaldo (Vizcaya) s' ha fet digne de la immortalitat.

Figúrinse si será un home pulcro, que l' altre dia va imposar una multa á un vehí... ¿Per qué dirían?

Los hi dono un sigle per pensarhi.

Donchs sigué senzillament, porque un gossa, propietat de dit vehí, havia comés actes deshonestos en la vía pública.

Per poch que l' rigor del arcalde de Baracaldo 's generalisi, 'ls amos de gossos no tindrán més remey que posarlos dos bossals:

Un al cap, y un' altre á la qua.

.Hem rebut ab molt gust los primers números de una revista catalana que 's publica a Buenos Ayres ab lo títol de *La Papallona*.

Una *Papallona* que passa l' mar per venirnos á visitar. ¿Volén res més extrany?

Donchs encara hi ha més. L' anterior revista catalana que 's publicava en aquell país, duya l' títol de *L' Aureneta*.

De manera qu' en lloch de menjarse la aureneta á la papallona, la papallona s' ha menjat á l' aureneta.

Ja tenen rahò los que diuen qu' en aquella terra tot succeheix al revés, de manera que quan aquí es dia allá es nit, y quan aquí hivern, allá istiu.

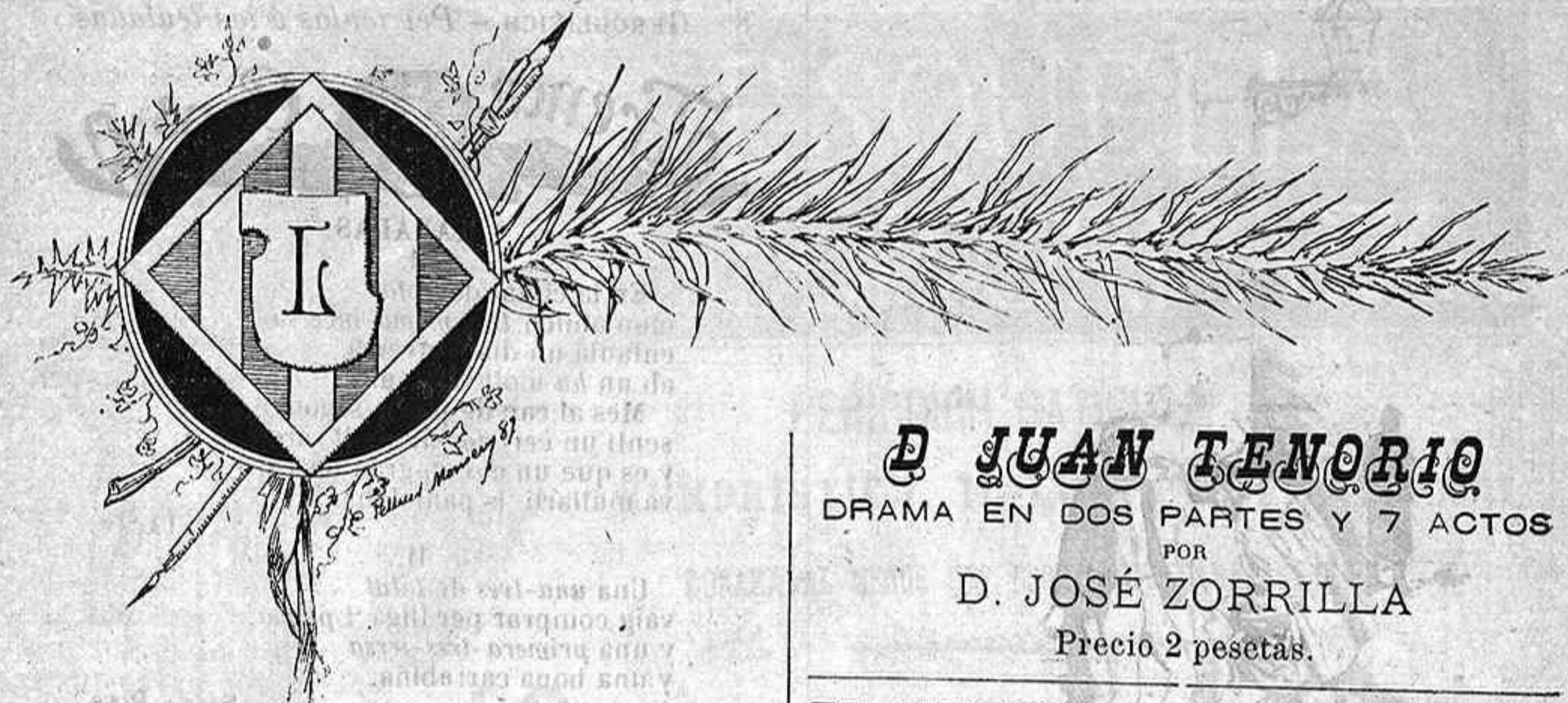
De totes maneras ben vinguda siga *La Papallona*. Per la nostra part celebrarem que trobi moltes flors y pocas espines.

Entre las donas generalment serán sempre dignes de preferencia 'ls homes curts de genit als atrevits.

¿Saben per qué?

(Continua á la página 624.)

LLIBRERÍA DE LOPEZ.—RAMBLA DEL MITJ, 20, BARCELONA

ÚLTIMAS NOVEDADES

TIPOS Y PAISAJES

DE

D. JOSÉ M. DE PEREDA

1 tomo en 8.º, Ptas. 4.

LA BOLA DE NIEVE.—LA NEVASCA

Novelas de A. DUMAS (padre)

1 tomo en 8.º, 1 peseta.

DE PICOS PARDOS

CUENTOS SUAVES COMO CARDOS

DE

MANUEL CUBAS

1 tomo en 8.º, 1 peseta.

TIGRE TONSURADO

(VIOLACION Y ASESINATO)

1 tomo en 8.º, 1 peseta.ALMANAQUE INFUNDIO
para 18881 tomo en 8.º con profusion de dibujos, 1 peseta.

EL CONDE DE MONTECRISTO

ESTRUCTO DE LA OBRA DE

ALEJANDRO DUMAS (padre)

1 tomo en 8.º con cubierta al cromo, 1 peseta.

D. JUAN TENORIO
DRAMA EN DOS PARTES Y 7 ACTOS
POR
D. JOSÉ ZORRILLA
Precio 2 pesetas.

EL NUEVO D. JUAN TENORIO
TERCERA Y ÚLTIMA PARTE.—DRAMA EN 7 CUADROS
ORIGINAL DE LOS
Señores BARTRINA Y ARÚS
Precio 2 pesetas.

EN JOANET Y EN LLUISET
PARODIA DE
D. JUAN TENORIO
Empescada per SANALL y SERRA
Dibuixos de Gomez Soler
1 cuadern en 8.º, Ptas. 0'50.

VIGILIA DE CASAMENT
CUADRO DE COSTUMS EN UN ACTE
ORIGINAL DE
M. FIGUEROLA GABARRÉ
Preu: Ptas. 0'50.

DIETARIO
AGENDA DE BUFETE para 1888
En cartoné 1/4, página por dia. . . . . Ptas. 1'50
Tela y planchas id. . . . . » 2
Id. página por dia. . . . . » 2'50

DIETARIO HISPANO AMERICANO
En cartoné 1/4, página por dia. . . . . Ptas. 1'50
Tela y planchas id. . . . . » 2
Id. página por dia. . . . . » 2'50

ALMANAQUES AMERICANOS DE PARED
GRAN SURTIDO de dibujos, formas y tamaños.
Cromos variados, incrustaciones de oro, etc.
DE TODOS PRECIOS.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo, & en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém de extravíos, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. A 'ls corresponals de la casa s' otorgan rebaixas.

NOSTRE PA DE CADA... VESPRE.

-Vingan los quartos!
-Malviatje 'l mòn!

Pero estos guardias,
¿para qué son?

Perque 'ls curts de génit tenen mès amor del
qu' expressan, mentres que 'ls atrevits n' ex-
pressan mès del que tenen.

Un jutje de instrucció à un prés:
—Qui l' ha detingut à vosté?
—Dos polissons.
—Y ha sigut per borratxera?
—Sí, senyor jutje, tots dos ho estavan de bo-
rratxos.

En una soirée.
Arriba l' hora del refresh y 's presenta 'l criat
ab una safata à cada mà, l' una ab vasos plens d'
horxata y l' altra ab vasos buits.

La senyora de la casa, al adonarse'n:
—Pepe.
—Senyoreta...
—Per qué son aquests vasos buits?
—Pels senyors que no vulgan beure.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.—Ca-sa-no-vas.
2. Id. 2.—Ma-ta-lot.
3. ENDAVINALLA.—Ploma.
4. SINONIMIA.—Barrina.

5. TRENCÀ-CLOSCAS.—La rosa blanca.
6. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Puigcerdá.
7. CONVERSA.—Piera.
8. GEROGLIFICH.—Per teulas à las teuladas.

XARADAS.

I.

En la ciutat de Total
mon amich Dos-prima-inversa
entaulà un dia conversa
ab un hu molt ros y alt.

Mes al cap de pochs segons
sentí un cert dos-hu molt raro,
y es que un dos ab gran descaro
va mollarli 'ls pantalons.

TACAY.

II.
Una una-tres de total
vaig comprar per lligá 'l prima.
y una primera-tres-tersa
y una bona carrabina.

SALTA-PINS.

ACENTÍGRAFO.

Dilluns ma tot va venir
de tot de passar l' istiu
y diu ja 's deixa sentir
lo fret à n' allí molt viu.

CAPELLÀ PUNXETA.

—Carlos, dígam, ¿quants anys tens?
—Onze justos, Agustí.
—Yo te 'l creguis, creume á mí
Auit ne tè.—¿Si? —Lo que sents.
—Es mentida.—Es cert.—Mocós!
—Mouch!—Calléu, puig sens volgué
surtiriau de. —¿De què?
—Cabeu de dirho 'ls dos.

J. F. GAVIRES.

TRENCA-CLOSCAS.

¿Y L' AVI JUGA?

Formar ab aquestas lletras lo nom de una població
de Catalunya.

JO NO SÉ.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
6	9	3	7	8	7	5	4	—
9	6	4	2	6	5	4	—	—
3	2	7	5	4	9	—	—	—
4	9	6	5	4	—	—	—	dona.
3	8	4	9	—	—	—	—	home.
7	8	2	—	—	—	—	—	dona.
3	5	—	—	—	—	—	—	home.
8	—	—	—	—	—	—	—	vocal.

J. COCA Y COCA.

INTRÍNGULIS.

Buscar una paraula que anantli travent una lletra del
davant, donga 'ls següents resultats: Primera: habitants
del Africa.—Segona: en las cartas.—Tercera: prenda
militar.—Quarta: animal.—Quinta: consonant.

CARA-TALLAT.

GEROGLIFICH.

<
K K K
K K K K
I I I I
A
K K K K
K K K

I

F. PONS.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.